

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Artézi kutak Zomborban.

A zombori Weisz-féle gőzmalomban a közel mult napokban artézi kutat furta. A hipnotizálásról is híres Neukom vezette a munkálatokat és rövid pár heti munka után, 82 méter mély furással, készen áll az artézi kut. Vízbősége meghaladja a város tulajdonát képező harmincnégyezer frtos artézi kútét, és a víz jósága — ugymondják — szintén teljesen megfelel amannak.

Mibe került ez az új kut? Ha ezer frtba került is, annál többre legfőleg 1—200 frttal kerülhetett.

Ez kétségtelen.

Most tehát van a Weisz-féle gőzmalomnak 10—12 száz frton egy olyan kutja, amilyen a városnak 34000 frton. Persze akkoriban, amikor a városi kut készült, az artézi kut még új dolog volt az országban s a kutfurás Zsigmondi mérnöknek olyan jövedelmi forrást biztosított, amilyent azóta halandó aligha földözhetett föl. Most már azonban az artézi kut furás nem képezi a Zsigmondi privilégiumát.

Mindezen tények ránk nézve olyan premi-serát képeznek, amelyekből nagyon szép következményeket vonhatunk le.

A városi artézi kut vize már nem elég arra, hogy az egész várost ellássa; a nép meggyőződött annak egészséges volta felől s a közegészségügyi statisztika is mutatja, hogy az azelőtt oly sűrű betegségek, mint pl. a tifusz is, az artézi kut vízének élvezése óta a város területén 75—80%-al csappant. Ez megbecsülhetetlen eredmény! Ujabb artézi kutról való gondoskodás tehát nemcsak hasznos, hanem szükséges dolog is.

Már most képzeljük el, ha a mai viszonyok között 1—2000 frton produkálhatni artézi kutat, milyen könnyű szerezni furathatna a város a négy külső városrészben még egyet-egyet, pl. egyet a honvédlaktanyánál, egyet a Konyovits-utca torkolatánál, egyet a Juhász utcánál és a Fehérgalamb vagy szöntai ut tájékán. Milyen üdvös dolog lenne ez a város lakóira! Hiszen mind a négy mindössze csak 5—6, mondjuk 8000 frtnál többre nem kerül! És ezen pár ezer frtot a város könnyen elő teremthetné, annál inkább, mert azt a lakosságának egészségügye kívánja meg.

Avagy mondjuk, hogy nem a most elősorolt

helyeken, hanem másutt kellene furatni a kutakat. Ez már az intező körök elhatározásától függne, de hogy minden esetre kell több kutat furatni, ha ilyen olcsón lehet, — az kétségtelen.

Es elő állunk ezek után a következő indítványokkal:

A tanács vizsgálta meg a Weisz-féle gőzmalom vizét a városi főútvossal avagy a budapesti vegyelemző intézettel;

győződjék meg arról, hogy a kut költségei alig ezer — ezeregyszáz frtba kerültek és amennyiben a kut vize az egészségre jó és az ár — amit mi határozottan tudunk — igen olcsó, — akkor további indítványunk:

lépjen a tanács érintkezésbe a kutfuróval, a híres Neukommal az iránt, hogy ő hasonló áron a város területén közhasználatra legalább is négy ilyen kutat furjon.

Ha egyébbel nem, legalább ezen tapogatózással okvetlenül tartozik a város magisztrátusa azon követségnek, amelynek érdekeit van hivatva képviselni.

Most legfőleg csak az az ellenvetés hozható föl, hogy hátha nem sikerülnének a furások?

Neukom sok száz és száz kutat furta már, és mindig (legutóbb a sztanisicsi indóházánál is) hasonló eredménnyel járt el. Szívesen vállalkozik ő arra, hogy a rizikót is magára veszi. De ha nem sikerül is az öt vagy négy, mindenesetre sikerülni fog legalább három és már az esetben is célhoz érünk.

Fontoljuk meg tehát a dolgot és tegyünk valamit ez ügyben.

Hogy pedig annál bizonyosabb legyen a dolognak a hatóság részéről való megfontolása, kívánjuk, hogy adjon bizottsági tag, aki ezen indítványt esetleg talán helyesebben formulázva és írásban nyújtja be a magisztrátushoz; akkor aztán a törvényhatósági bizottság is, meg a tanács meghányja-veti az ügyet.

Szóval tisztáznunk kell a kérdést: hozzájuthatunk-e olcsó artézi kuthoz és ha igen, akkor üssük nyélbe a dolgot.

Kiegészítési tárgyalások. A szerződés, melyet gazdasági ügyeinkben Ausztriával 10 évre kötöttünk, immár a tárgyalások előtt áll, melyek

célja a szerződés megújítása és a feltételek megállapítása ujabb 10 évre. Amaz áramlattal, amely Ausztriában magyarellenes lobogó alatt iparkodik felülkerekedni és a magyar részről fizetendő kvótát fel akarja emelni, Magyarországon sokkal intenzívebb mozgalom áll szemben. Ausztriában igazságtalannak találják a kvóta mostani arányát, Magyarországon meg a fogyasztási adóhatár közösséget támadják. Magyarországon azt követelik, hogy a fogyasztási adók azon állam javára essenek, amelynek területén az illető cikket elfogyasztják, míg a mostani viszony mellett Ausztria oly cukor-, sör- és szeszömegek után szedi a fogyasztási adót, melyeket fogyasztás céljából Magyarországra hoznak s így a magyar kincstár sok millióra rugó károsítását involválják. Egy másik áramlat az új szerződést rövidebb időre, csak 5 évre akarja kötni. 1902-ben az összes nemzetközi szerződések lejárnak, úgy hogy 1901-ben kiterjedt tárgyalásokat lehet indítani a feltételek okszerű megállapítása végett az egész vonalon. Ezt az utóbbi gondolatot a monarchia mindkét államának politikailag mértékadó minden tényezője elítéli, míg az előbbi irány hívei számíthatnak a magyar kormány támogatására.

A nemzetiségi kérdés. A képviselőházban a költségvetés tárgyalása alkalmával hallott beszédekben az összes ellenzéki pártok különös előszeretettel foglalkoznak a kormányban a nemzetiségekkel szemben követett eljárásával. Az összes ellenzéki szónokok helytelenítik a kormány konciliáns és lecsillapító eljárását és az illető törvények szigorubb alkalmazását követelik, valamint erősebb leküzdését valamennyi aspirációnak, melyeket a nemzetiségek ápolnak. A Bánffy-kabinet azonban nem enged magát a már választott iránytól eltéríteni és a nemzetiségek iránt, a magyar államiság tekintélyének megóvása mellett, tovább is konciliáns és szíves előzékenységet fog tanusítani.

A vasuti beruházások. A kormány tudvalevőleg már régebben nagyobb pénzügyi műveletet tervez az államvasutaknál szükségessé vált beruházások eszközzésére. E kiadásokat a budgetbe föl nem vették, mert a kormány egészen külön pénzügyi művelettel akar a költségek fedezéséről gondoskodni. A beruházások költségei végképen megállapítva mai napig sincsenek; az

A „BACSKA” tárcája.

Blanka.

I.

Azt a szemet, mely oly szépen,
Oly szeliden rám ragyog,
Fenn az égen irtigyelik
A gyönyörű csillagok.

Mutatja az, hogy csak akkor
Jönnek ők fel az égre:
Hogya álom, csendes álom
Szűl angyalom szemére . . .

II.

Ha szemedet, kis angyalom
Fölynitnád egy éjjel,
A csillag mind, — ki merre tud —
Futna szerzte-szűjjel,

A nap pedig jöne nézni,
A mit még nem látott:
— Ó nélküle mi terjeszthet
Oly világgóságot? . . .

lfj. Hartmann János.

AZ ELZÜLLÖTTEK.

Írta: G. Ujvári Péter.

Még kevés idővel ezelőtt Bakos Pista igen kedvelt és kiváló alakja volt a fővárosi szalonoknak. Felebbvalói kedvelték benne a komoly és ügybuzgó hivatalnokot, a kinek sok jó tulajdonságai között az volt a legkitűnőbb, hogy tengeri betegséget kapott már a két világrészt elválasztó óceán megemlézésére is — pénzzel ér fel az ilyen ideg-gyöngesség olyan embereknél, a kikre pénz is szoktak bízni — társaságokban meg kifogástalan, mindig advarias, de sohasem alázatokodó modoráért látták szívesen.

Sok ember természetesen hibául róttá fel neki az

ő szolid, csöndes természetét; olyanok persze, a kik el se tudnak képzelni olyan embert, a ki ugynevezett lovagias ügyet egyszer legalább né intézne el vagy a lovardában, vagy a — nyilt-terben.

Az asszonyok azonban — kiknek a becsületéről is egészen más fogalmuk van, mint a férfiaknak — nem igen törődtek azzal, hogy puffogatott-e már valaha Komjáthi-pisztolyt, vagy nem? Nekik elég volt tudni, hogy van bátorsága, hogy van lelke és hogy nem gyáva, hogy nem lelketlen, azt megmutatta egy irtózatos tűzvész alkalmával, a mikor — ugy beszéli a fáma — sok párbajozó ficsurat lefűzött bátorságával.

De az asszonyok néha egy tühegyinyivel messzibb is látnak a férfiaknál. Nem párbajozott? Még nem volt szerelmes; ez az egész. És ezért még érdekesebb nekik.

A főváros éles-szemű szép asszonyai nem csalódtak. Bakos Pista egy bizonyos dátumig asszonyemberekkel csak a szalonokban és tántermekben találkozott, hol csevegett és táncolt velök ugyan, de sóhajtozni egyik felé sem sóhajtozott, a tyukszemét meg egyiknek se taposta meg, a miért pedig egyik-másik nem is haragudott volna, mert az ügyetlenséget a szivekben olvasni tudó asszonyok az ébredő szerelem jelét tekintik.

De hát: Cras amet, qui nonquam amavit. Egyszer csak ő is szerelmes lett.

De azért ugynevezett viszonya most sem volt azzal a leánnyal, a kit eddig érintetlen maradt szívének minden lüktetésével megszeretett. Keresztül szenvedte a szerelmi kór minden idegrontó fázisát, a nélkül, hogy egy vallomással könnyíteni iparkodott volna magán; mert ha volt is bátorsága tüze-lángba vetni magát, hogy hozzá idegeneket megmentsen, ahhoz azonban mégis gyáva volt, hogy lángbaborult szíve megemlézése érdekében égő csövéát hajtsón másnak szívébe.

Régi jovialitását kiszorította egy emberektől riadó mogorvaság; magába vonult, elzárkozott, mintha attól félt volna, hogy emberek között kitudódik az ő feltékenyen őrzött, édes-kinos titka.

Szegény fiu! Mintha titokban maradhatna az, a mit a szív érez. Titokban inkább az előtt, a ki átszenvedti ezt az érzést, de nem az előtt, a ki ébreszti ezeket az érzéseket.

Gajdó Erzsi, a csinos varró-leány, ki, ha lány-módra tarka ábrándokat szövögetett, Budapestet Párisnak, magát pedig grisettenek képzelte el, ki diákok, boltos-segédék, börze-ügynökök és gondnokság alá került mánások fejét bolondítja. Gajdó Erzsi — mondom — ez a szöke fűrtű, gömbölyű kis teremtes a lehető legrövidebb idő alatt a lehető leghatározottabb meggyőződést szerezte magának arról, hogy az az ur, a ki kimenői alkalmával olyan konokul kíséri és a ki feltűnően különbözik a boltos-segédéktől, fölig szerelmes belé.

Bolondos, könnyelmű fejecskeje erre tervet terv után eszelt ki. Egnóhány francia regénynek emlékeztében maradt romantikus jeleneteit módosítani kezdte olyképp, hogy alkalom adtán inscenálhassa azokat drámai hatással ugyan, de tragikus befejezés nélkül.

Apró, naiv csefölgásokon kezdte és nem hiába voltak a ma már csak könyvekben létező grisetek az ő ideáljai, el is tanulta a módjukat, hogyan kell férfit hálába keríteni.

Boldogsággal, de boszusággal is eltelten maga iránt nézegette Bakos Pista egy este a mellette tipegő leányt, a ki kellellemel nyugtatta picinke kezét az ő karján és abban a felvetésében, hogy ő ajánlotta fel karját, azon töprenkedett: vajjon nem nagyon merészek találja-e őt ez a bájos, ártatlan angyal?

Gajdó Erzsinek nem voltak sem rokoni, sem közelebbi ösmerői; szomszédai is csak keveset tudtak róla, csak látásból ismerték és ugy látásból tisztességes leánynak tartották. Hát ezeknek a szomszédoknak annyiban volt igazuk, a mennyiben egy apátlan-anyátlan munkás leány, a ki szeretőket nem tart, levelezéseket nem folytat, találkákra nem megy, est-beálltával lakásán van, elég tisztességesen él, mert életmódja tisztességes emberekéhez hasonlít.

De hát levelet hajt az odvas fa is.

Gajdó Erzsi lelke is csak az álszemérem fűgefaleveleit hajtotta. Igaz ugyan, hogy Bakos Pistával való megismerkedésének időpontjáig nem tett olyat, mi a becsülettel, tisztességgel ellenkezett volna, de gondolkodott ugy, a hogy egy becsületes leánynak gondolkoznia nem szabad; és hogy mégis nem gondolatai szerint cselekedett, azt csak kövérségének és az ezzel járó lustaságnak kell tulajdonitanom. Lusta volt és azért

államvasutak részéről kétszáz millió forintban állapították meg az összeget, de már a kereskedelmi miniszter felényire redukálta ezt a summát. Még alaposabban csökkentette az összeget a pénzügyminiszter, aki csak 35 milliót óhajt a beruházásokra fordítani, a miből a legszükségesebb dolgok sem szerezhetők be. Az államvasutak igazgatósága, a pénzügyi és kereskedelmi miniszteriumok között most még folynak a tárgyalások.

Kirándulás Mezőhegyesre.

Földmivelő nép lévén, jól tudjuk, hogy e név „Mezőhegyes“ a gazdaság költészetét jelenti.

Mekkája ez nemcsak Magyarország gazdáinak, hanem a külföldieknek is és méltán, mert ezredéves gazdasági kultúránkhoz ez az igazi mintaképe.

Mezőhegyes a magyar nemzet közkincese s így büszkeségünk mindnyájunknak! Egy évszázad óta céltudatos gazdasági mívelést folytatnak ott s ma már aberratio nélkül gazdasági édennek lehet azt nevezni. Hazánk leghíresebb bokrétiája kétségkívül Mezőhegyes.

Belterjes mívelés, fejlett gazdasági gyáripár, széles ez ország határain kívül is páratlan ló és szarvasmarhatenyészetek magukban foglalják Mezőhegyes fogalmának egész kritériumát.

Midőn tehát a gazdasági egyesület igazgatóválasztmánya a mezőhegyesi tanulmányt rendezését elhatározta, az a nemes cél lebegett előtte, hogy meggyőzően intelligens gazdáinak alkalmat nyújtson egy oly mintagazdaság megtekintésére, ahol a legintenzívebb gazdasági mívelés mellett a gazdasági gyáripárt is megismerhesse.

A tanulmányt írást az agrárius körökben élénk érdeklődést lehetett tapasztalni s mintegy harmincketten jelentkeztek arra, akiknek száma azonban elég sajnos az elutazáskor huszra apadt le.

A tanulmányt megtartásáról és programjáról a gazdaközönség a megyei sajtó útján nyert értesítést. Az egyleti tagok meghívót kaptak.

A tanulmányt szeptember hó első felére volt tervezve, de közbejött politikai okok miatt későbbre kellett azt elodázni. Az október havi esőzések és zord időjárás már-már lemondásra kényszerítettek bennünket, szerencsére azonban november hó elején az idő jobbra fordult és a tanulmányt november 5., 6. és 7-én meg lehetett tartani.

A kirándulásban a következő gazdák vettek részt: Schmausz Endre elnök, Dungserszky István, Nesztor, Bogdán és Gyókö, tövisi Rác György, Halm Sándor, br. Rajatis Sándor, Szobonya Bertalan, Gábr. Alajos, Husveth Károly, Falcione Nándor, Lajos és Sándor, Birvalszy Péter, Thum Adolf, Rádits Dusan, Szauerborn Károly, Kirner Mátyás és Halász Gyula egyleti titkár.

A résztvevők az előre megállapított programhoz híven november 5-én délelőtt a szabadkai pályaházban találkoztak s ott kölcsönös bemutatás és ismerkedés után elnök urunk Oméltóságának vezetés alatt a Szeged felé menő vonattal Mezőhegyesre elutaztak.

A hosszú utat a lelkes agrárius társaság a napirenden levő agrár kérdések feletti vitával nemcsak kellemsé, de tanulságossá is tette. Társaságunk egyik nagy tapasztalatu és ritka tudományos képzettségű tagja, Halm Sándor, ugyiszólván kathedrai szerepre volt utalva, de nem is volt panasz a tanítványai ellen, mert hönboldogító apostolként hallgatták őt.

Este 8 óra 43 perckor Mezőhegyesre értünk, ahol a ménesbirtok igazgatója a két gazdasági felügyelővel együtt fogadott bennünket.

Rövid, de szíves udvözlés után az uradalmi fogadatok szállásainkra hajtottunk. A kirándulók az állami vendéglőben szállásoltattak el.

Rövid pihenő után a kirándulók a „Központi szálloda“ éttermében találkoztak, ahol élénk megbeszélés tárgyává tette a két napra megállapított program.

A tanulmányt programja a következő volt:

megelégedett, hogy csak gondolatban döszöljön, hogy csak álmódja a bünt, hogy csak képzeletében legyen bűnös.

De most, hogy végzete férfi-sorshoz fűzte, felszabadult kéjsóvár lelkenek legió démonja és azok zaklattak, bujtogatták és ő tudva ment a bűn elé.

Az a nyugtalanság, a mely gyötörte, az a láz, a mely kés-élességgel járta vonagló testét, az az izgató forróság, a mely összeszorította szívét és libegővé tette lélegzetvételét, az a szünetlenül nehezede nyomás, a melyet agyán érzett már maga is kéj, örületes, bódító és boldogító kéj volt neki; de most már a még őrditőbb valót szonjuzozta: élni akart, élvezni a megsemmistülésig, a halálig.

Bakos Pista az ő paraszteszével sejtteni sem sejtette: az érzékeseknek mily fajta vágyai dagasztják molett kedve keblét. Csöndes indulatu ember lévén, bevességet másban sem tettelezt fel. Szépen kezelt csókölt, a mikor jött és a mikor elment bátorlannul kért engedelmét, hogy másnap is tisztelegessen. És szerelmének ezen szerény nyilatkozata is nagy lelki-furdalást okozott neki. Puritán becsületességében aljassnak, megvetéreméltónak találta magát, a miért egy olyan ártatlan árva lányynal szerelmeskedik, a kihez neki semmi joga sincsen.

Hogy véget vessen ennek az ő felfogása szerinti méltatlan állapotnak, vett egy szép gyűrűt és elvitte Erzsinek. Komoly ünneplésséggel és — a kikoszaroztatás lehetőségére gondolván — félelemtől vibráló hangon kérte meg a kezét.

A lány lelkeről nagy teher esett le.

Remélte, hogy Pista ezentul már bátrabb lesz. Ő is adott neki egy gyűrűt, melyet az szinte ájtatos örömmel csókölt meg. Kimondhatatlan dühvel nézte a férfianak ezt a gyermekes örömet. Gyávának szidta lelke mélyében, mert gyávának, férfiatlannak tartott egy olyan embert, ki, a helyett, hogy egy kövér, forró testet ölelne, hideg, érzéketlen ércere pazarolja gyöngédségét.

Bakos Pista dehogyan vette ezt észre; mindenre gondolt ő inkább, csak tiltott örömköre nem.

(Vége köv.)

November 6-án reggel 8 órakor: Törzsmének, 6. major téglagyár, 6. major hízóökrök, 2. major sertések, 13. major magyar gulya.

November 6-án délután 2 órakor: 17. istálló gidrán ménes, kendergyár, 29. istálló tehenészet, öntözhető-rét, 35. istálló magyar bikák.

November 7-én reggel 8 órakor: 39. major tarka bikák, 41. major kanok, 57. major elevátor, 22. istálló ménes.

November 7-én délután (gyalog): központi tehenészet, hízó sertések, szeszgyár, cukorgyár.

A gazdag és változatos program mindnyájunkat meglepett, miért is Oméltósága az elnök ur az igazgatónak már eleve köszönetet mondott annak felette tanulságos összeállításáért.

A közölt programot betartva, az egész birtoktest gazdasági üzemet, állatállományát és ipari felszerelését tekintettük meg.

A szemleuton részben a ménesbirtok, részben pedig a ménesparancsnokság pompás fogatai álltak rendelkezésünkre.

A látottak után a nagyhirű ménesbirtokról az alábbi ismertetést közölhetem.

A birtok területe megközelítőleg 30106 kat. hold. A gazdaság 9 kerületre van osztva, melyek mindegyikén több major és ménesistálló van elhelyezve; területük 2000—4000 kat. hold.

Ménesparancsnok: Gróf Grimaud d' Orsay Olivér, cs. és kir. alezredes.

Ménesbirtok igazgató: Jubász Bálint.

A ménesbirtok polgári és katonai összes személyzete 1822 egyénből áll.

A cukorgyárnak vízzel való ellátása és a műrétek öntözése végett 1890-ben élővíz csatorna készítettet a birtokon. A víz a Marosból ki és ismét a Marosba vezetik vissza. A csatorna hossza 92 km. Vizszolgáltatási képessége 24 óránként 864,000 hlt. Előállítás költsége 388,678 frt 96 kr. Évi fentartási költsége 10,000 frt.

Forgalmi érdekekből 1889-ben egy 45 km. hosszú mezei vasút építettet.

A birtokon levő épületek száma 686.

Sürgős mezei munkák beálltával a munkás szükséglet a közeli környék nem képes ellátni s ezért a birtok évente mintegy 2500 munkást a felvidékről kénytelen hozatni a szükséges gazdasági kézimunka ellátására. Ezen idegen munkások ottlétük idejére lakást és rendszeres ételmezést kapnak, a teljesített munkáért pedig ezenfelül szerződés szerinti díjazásban részesülnek. Egy munkásnak napi ételmezésére kiadott élelmi szerek értéke 20—22 krajcár, minden költségekkel együtt egy munkásnak 1 munkanapra átszámított ételmezése 29⁶ krajcárba kerül. Ezen élelmen kívül, ha napszámban dolgozik, a férfi 40, a nő 30 krajcár, szakmáymunka esetén pedig mindenik az illető munkának megfelelő szakmány díjazásban részesül. Az összes költségeket számítva 1 férfi munkás naponként átlag 75 krajcárba kerül.

A föld 13-as vetésforgóban lesz mívelve.

A szántóterület 60—100 holdas táblákra van osztva. A két-két táblasor közt fenhagyott 50 öl széles marhabajtó csapások lucerna és egyéb alkalmas takarmánynövények vetésével hasznosítatnak.

A mély mívelést igénylő növények alá gözökével mélyítették a talaj. Ezidőszent 3 gözeke van a gazdaság tulajdonában, melyekkel évente 3000—4000 hold szántóföld nyer mély szántást. A szántás mélysége kezdetben 8—12" volt, most kizárólag 14". A szántás költsége holdankint 8 frt 50 kr. Egy gözeke garnitúra 30—35 ezer forintba kerül. Munkaképessége óránként egy kat. hold. Felette érdekes lett volna a gözekét munkaközben látni, de sajnos ott létünk alkalmával nem hozhatták azt működésbe, mert a folyton tartó esőzések miatt a talaj teljesen átázott s a lokomotive a sarkantyuk alkalmazása dacára is nem mozdulhatott el helyéből.

Műtrágyát általánosságban csak a cukorrépa alá alkalmaznak. Körülbelül 2000 hold répa- és cukorrépa-phosphattal trágyázott földbe. Egy holdra két mm. superphosphat szóratik. A műtrágyázott területen a holdankinti több jövedelem 9—10 frt.

Ismeretes dolog, hogy a szélsőséges klimatikus viszonyok miatt rendszeres takarmány hiányban sinlenek az alföldi birtokosok. Ennek elejét veendő és a cukorgyár iszapos, tehát tápus, vizet értékesítő, a ménesbirtok igazgatósága az élővíz csatorna mentén egy 500 kat. hold területű öntözhető műréteket alakított. A műréteket tervet kulturmérnökeink készítették. Az öntözés „elárasztó“ rendszer szerint történik. A rétek alakításánál vetőmagul főleg az árva rozsnok, a csomós ebr és a lucerna szerepelnek. A műrétek alakítása kat. holdankint 50—60 frtba kerül. Évi hozama 35—40 mm. széna. Ha a széna mm. ját csak 2 frtba számítjuk, a rétek alakításának költsége már az első évben busán megtérül. Az öntözhető rétek évenként 4—5 ször kaszálhatók. A szemle alkalmával említette Bendel inspektor, hogy többször előfordult már az az eset, hogy a nagy szárazság folytán a legelők és kaszálók teljesen kiégték s addig míg ezeken a fűnek még nyomát sem lehetett látni, műrétejeiken a legszebb vegetatio diszlott. Egy méteres fűvet ringatott az esti szellő. A műrétek gyümölcs-fákkal vannak szegélyezve s remélhető, hogy egy pár év múlva tekintélyes jövedelmet is fognak hajtani. A műréteket gondozása és kezelése egy rétmesterre van bízva.

A művelés alatt álló terület holdjának művelési költségei körülbelül 22—23 frtot tesznek ki.

A ménesbirtok termésszállagjai 1889—1893-ig 1057 kg. buza, 1274 kg. árpa, 1070 kg. zab, 1364 kg. tengeteri.

Az uradalom területén 1574 kat. hold erdő van, melynek kezelése egy erdészeti intézőre van bízva.

(Folyt. köv.)

Halász Gyula.

Ujdonságok.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Harlikovits Lajos bajai kir. járásbírói betétszerkesztő szakdíjnyokot az újdéki kir. törvényszékhez irnokká nevezte ki.

Athelyezés. Az igazságügyminiszter Zsigmond József szabadkai kir. törvényszéki irnokot a budapesti kir. törvényszékhez helyezte át.

Athelyezés. Szakáts Lajos pénzügyi fogalmazó Zalaegerszegről Zomborba helyeztetett át.

Allomáscsere. Pénzügyminiszteri engedély folytán Salamon Károly margitai és Csömöri József zentai kir. adóhivatali ellenőrök állomást cseréltek.

Athelyezés. Póparád Dániel palánkai kir. adóhivatali sajtó kérésére a hógyszéki királyi adóhivatalhoz helyeztetett át.

Törvényhatósági közgyűlés. Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 23-án rendkívüli közgyűlést tart. Lapunk más helyén egész terjedelmében közöljük a Karácson Gyula alispán által kibocsájtott közgyűlési meghívót, illetve közgyűlési tárgyszorozatot.

Pótvásár. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Pivnica községében e hó 17-re állatfelhajtás nélküli pótvásár megtarthatását engedélyezte.

Ésküvő. Weber Ferenc, zombori kir. járásbíró holnap, szombaton esküszik örök hűséget Pál Vilma kisasszonynak, Pál Antal, Bácsmegeye volt nagyteknélyű és népszerű alispánja bájos unokájának. A polgári házasságkötés d. u. 3 órakor fog végbemenni Gyurisits György, városi főjegyző, anyakönyvvezető előtt; a polgári kötés után a helybeli róm. kath. templomban Buday Gergely, főgimnáziumi hittanár, a vélegény barátja áldja meg az ifjú párt egyházilag. Násznagyok lesznek: Dekker Gyula szabadkai járásbíró és László Szabó László, sárospataki ügyvéd és földbirtokos.

Uj telekkönyvek. Zombor város területére vonatkozólag megkezdette működését a telekkönyvi betétszerkesztőség. Készülnek tehát az új telekkönyvek és tisztulnak majd a bonyolult telekkönyvi állapotok. A város közönségének minden rétegében a leguagyobb örömmel fogadják ezt a hírt. A munkálatok legalább három esztendő vesznek igénybe. A betétszerkesztő hivatal részére a város tartozik helyiségről, fűtésről, világításról és szolgálatról gondoskodni. Minthogy pedig a már amugy is szűk városkaszában ez a hivatal elhelyezhető nem volt, a városi tanács a törvényszékhez fordult ez iránt, ahol az apatini telekkönyv szervezése folytán egynéhány szoba megürült. Ezeket a helyiségeket sikerült megfelelő bérösszeg megterítés mellett megszerezni. A betétszerkesztés idejére a városi földadó-nyilvántartói hivatalt is átköltöztették a városkaszából a vármegyházába, mert a telekkönyvvel a földadó-kaszter szoros összefüggésben van.

Az új rend. Terhes foglalkozásnak bizonyult az anyakönyvvezetés. Belátják ezt odafönn a miniszteriumban is és — ugylátszik — iparkodnak könnyíteni az ügykezelésen. Az első lépés most történt meg. Eddig az anyakönyvvezető minden egyes balázós alkalmával anyakönyvi kivonatokat tartozott küldeni azon elkészít hivatalnak, a hol az elhunyt születése anyakönyvvezető volt. Ez maga is foglalkoztatott Zomborban naponta fél napon át egy embert. Most a belügyminiszter elrendelte, hogy ezt többé tenni nem kell. És így már jelentékeny tehertől szabadulnak az anyakönyvvezetők.

Színház. Fűredi Károly színtársulata e hó 19-én érkezik városunkba. Az első előadás folyó hó 20-án, szerdán lesz, a mikor béreltszűnetben a „Citerás“ kerül színre. Csütörtökön a „Vasgyáros“, (pénteken szűnet), szombaton a „Nebántsvirág“, vasárnap a „Piros bugyellaris“, hétfőn pedig béreltszűnetben fél helyárrakkal a „Goldstein Számi“ kerül színre.

Hajtővadászat. Fernbach Péter megyebeli nagybirtokos vasárnap nagy hajtővadászatot rendez prekajai birtokán. A vadászatra meg van hívva Zombor egész intelligenciája. A résztvevők vasárnap reggel 8 órakor külön vonaton mennek ki Prekajára.

Halál a 20 és 4 krajcárosokra. A belügyminiszter a napokban körrendeletileg figyelmeztette a törvényhatóságokat, hogy a 20 és 4 krajcárosok csak ez évi december hó 31-ig váltnak be. Azonul sem névértékük, sem anyagértékük sem fizetéképen el nem fogadtatik, sem az állam által már be nem váltatik. A belügyminiszter felhívta a törvényhatóságokat, hogy ezen tényt alkalmas módon újolag publikálják.

Polgári házasság Hódsághon. A napokban folyt le Hódsághon az első polgári házasság. Szendy István anyakönyvvezető fényes diszmagyarban jelent meg a község háza nagytermében, ahová ez alkalomra az intelligencia majdnem teljes számban összegyűlt. Az anyakönyvvezető néhány szóval a nap fontosságáról is megemlékezett s az első polgári házasságot kötött párnak emlékül egy aranyat ajándékozott. Az összegyűlt nagyszámú közönség éljenzéssel jutalmazta a népszerű jegyző ezen első házassági funkcióját.

Betörés a zentai adóhivatalba. Kedden éjjel ismeretlen tettesek betörték a zentai kir. adóhivatal hivatalos helyiségébe és megkísérelték a pénztári szobában levő kisebb pénzeszközök felnyitását. Ez azonban nem sikerült s értékekben — a pénztár megrongálásán kívül — egyéb kár nem esett. A rendőrség erélyes nyomozást indított meg.

Két kanáriert 6 hónap. Igen érdekes büntügyi végtárgyalás volt a napokban a zombori kir. törvényszék előtt. A bírák Bosnyák István 19 éves csomolpai paraszt legény fölött mondtak ítéletet, aki azzal volt vádolva, hogy 2 kis kanári madarat lopott. A vizsgálat adatai szerint ugyanis Bosnyák István, aki igen nagy kedvelője a kanári madaraknak, még ez évi május havában átment Ns. Militicsre, hogy Burza Károly nemesmiliticsi iparostól, aki kanári madarak tenyésztésével is foglalkozik, két kis kanári vegyen. Burzáknál azonban nem találta senkit sem otthon s így az az eszme fogamzott meg Bosnyák agyában, hogy minek vegyen ő pénzéért madarakat, mikor — im itt az alkalom — ingyen is hozzájuk juthat. Felfeszített egy ablakot s azon bemászva csakugyan el is lopott két kanarit s dolgát elvégezvén, ismét az ablakon keresztül távozott. Tettét azonban egy a Burzáékhoz tartozó s épen a lopás idejékor hazatért leány észrevette; Bosnyák a leány elől elmenekült, magával vivén a két madarat is. Ezért a tettért tilték törvényt Bosnyák fölött. A büntető törvénykönyv 336. §-ába ütköző betöréses lopás büntette miatt lett vád alá helyezve, amely büntetése a btk. 340. §-a minimális büntetésétől 2 évi fegyházat szab meg. A törvényszék a vád értelmében a betöréses lopás büntetésben bűnösnek mondtotta ki Bosnyákot, de tekintettel a rendkívüli enyhítő körülményekre, a 92. §-a alkalmazásával 6 havi börtönrre ítélte. No de talán ennyi is elég két kis kanári madárért, amelyeknek ára — hivatalos megállapítás szerint — nem több, mint összesen 80 kr. De ez volt a legenyhítőbb büntetés, amit a törvényszék kiszabhatott, miután Bosnyák tette határozottan betöréses lopásnak volt minősítendő.

illetős
éves
volta
nak e
ellapa
jutni
most
Bocs.
mázás
nak a
volt e
zetből
Vizi J.
jelenté
tartózt
novem
vényla
mozgal
jónak
Zombor
527 eu
város l
szerint
gör. ke
kath. z
Halva
130 pu
kel. e
szinté
állami
zött ö
óra vo
P
ügyigaz
H
Dr. Fle
a belü
himlőg
U
és néme
tett „L
megjelen
E
keszi le
mai nap
A köz-
lődsébe
annak k
vezetői
ben jelen
István a
könyvi l
a lakoda
Ezekut
vakkal a
ő felség
a törvé
tente ut
levő any
által a
kiszertte
lelkész á
Tol
végett r
szüksége
ber hó
ki, miről
hogy ez
megtarta
következ
1. Belá
határnap
2. Belá
hatósága
Bezeredy
kötött sze
3. Belá
némak it
kérdésbe
4. Gróf
niszter ur
felmertés
5. Daru
levele, me
és ezen t
6. Keres
I. t. e. ak
paszlatok
nyainak r
kiegészíté
7. Ugya
§-a alapjá
zettésger
gyában.
8. Toron
lataikat id
visszakisér
megtérítet
körrende
pártolása
9. A tör
szaktanfol
anyagi tá
10. Az
ezer éves
emlékosz
eszközle
11. A H
reudöz biz
12. A tör
jasi átmets
létező árme
ügyi m. kir
13. Alisp
közvetéle
14. Karác
gyei bizotts

Meglopta a pajtasát. Bocsa István apatini illetőségű 18 éves Vizi János zombori illetőségű 20 éves kárpitos segédek Lederer M. helybeli kárpitosnál voltak alkalmazásban. Folyó évi január havában Bocsa-
nak elveszett az összes ruhakészlete, órája stb. Valaki ellopta, de hogy ki, annak nem lehetett a nyomára jutni. Bocsa már megnyugodott a sorsában, amikor most kilenc hónap után megtudta, hogy ki a tolvaj. Bocsa ugyanis már egy fél év óta Szegeden volt alkalmazásban, itt volt Vizi Jánosnak az ő zombori pajtasá-
nak az öccse is, Vizi Sándor. A két Vizi haragban volt egymással s Vizi Sándor a bátyja iránti bosszúnér-
zetből, Bocsa-
nak elmondotta, hogy a tolvaj az ő bátyja, Vizi János volt. Bocsa megtette Vizi János ellen a fel-
jelentést. A zombori rendőrkapitányság tegnapelőtt le-
tartóztatta Vizi Jánost s átadta a kir. ügyészségnek.

Egy kis statisztika. A lelkészi hivatalok november hó 10-ig kötelesek voltak bejelenteni a tör-
vényhatóságokhoz az egész év jan.—sept. havi nép-
mozgalmi adatokat. A városunkra vonatkozó adatokból
jónak látjuk közölni az érdekesebbeket. Ezek szerint
Zomborban elve született összesen 594 gyermek, elhalt
527 ember, tehát a + 67, vagyis jan. 1-től okt. 1-ig a
város lakossága születés úján 67-el szaporodott. Vallás
szerint következők az adatok: születés: róm. kath. 322,
gör. kel. 256, zsidó 13, ág. evang. 3; halálozás: róm.
kath. 275, gör. kel. 241, zsidó 10 és ág. evang. 1.
Halva született 50 gyermek. Házaságot kötött összesen
130 pár, köztük a róm. kath. lelkész előtt 83, a gör.
kel. előtt 43, az ág. evang. előtt 2 és a zsidó előtt
szintén 2. — Az ilyen statisztikai adatokat ezután az
állami anyakönyvvezetők fogják elkészíteni, többek kö-
zött ők készítik el az év végével a folyó évi okt.—dec.
óra vonatkozókat is.

Pályázat. Pályázatot hirdet a zombori kir. pénz-
ügyigazgatóság pénzügyi fogalmazó-gyakornoki állásra.

Himlőoltónyirk termelése Zomborban.
Dr. Flesch Adolf zombori gyakorló orvosnak megengedte
a belügyminiszter, hogy Zomborban telepet létesítsen a
himlőoltónyirk előállítására.

Uj hetilap. Apatinban e hó 17-én egy, magyar
és német nyelven — szabadelvű programmal szerkeszt-
ett „Bácskai Hirlap“ (Bácskaer Zeitung) c. hetilap fog
megjelenni Hild Jakob szerkesztésében.

Első polgári házasság Bulkeszen. Bul-
keszi levelezőnk írja november hó 10-iki kelettel: A
mai napon kötötték községünkben az első polgári házasság.
A község lakossága az első polgári házasság iránti érde-
klődésből nagy számban gyűlt össze a községházban és
annak környékén. Midőn a házasulók az anyakönyv-
vezetői hivatalba a tanúk s számos vendégek kíséreté-
ben jelentek meg, teljes magyar díszben megjelent Tessényi
István anyakönyvvezető, a ki az ez alkalommal az anya-
könyvi hivatalba megjelent községünk intelligenciája és
a lakodalmasok által barsány éljenzéssel fogadtattat.
Ezekután Tessényi István anyakönyvvezető rövid szá-
vakkal az új törvény szükségességét indokolva, beszédét
ő felségének éltetésével fejezte be, mire a házasulókat
a törvényes formák mellett összeadta. Ennek megtör-
ténése után a lakodalmas menet kísérv a teljes díszben
levő anyakönyvvezető s az összes községi előjáróság
által a helybeli ágostai hitvallásu evang. templomba
kísértettek, a hol is az új házaspár Kottler Ottó evang.
lelkész által az egyházi áldásban részesült.

Vármegyei közgyűlés.

Több sürgős és folyó ügyek letárgyalhatása
végett rendkívüli közgyűlés összehívására válván
szükségessé és ennek határnapjánál f. évi novem-
ber hó 23-ik napjának reggeli 9 órája tüzetvén
ki, miről a bizottsági tagok azzal értesítettnek,
hogy ezen a vármegyei székház nagytermében
megtartandó rendkívüli közgyűlés tárgyai a
következők:

1. Belügyminiszteri rendelet az általános tisztújítás
határnapjának megállapítása tárgyában.
2. Belügyminiszteri intézkedés a vármegye törvény-
hatósága által a megyei árva- és szeretetház javára
Bezeredy István urtól megvett 10 holdnyi belsőség iránt
kötött szerződés jóváhagyása tárgyában.
3. Belügyminiszteri körrendelet a kaposvári siket-
némák intézetének a törvényhatóságok általi segélyezése
kérdésében.
4. Gróf Festetics Andor földmívelésügyi m. kir. min-
iszter ur levele ezen állásáról legkegyelmesebben történt
felmentéséről.
5. Darányi Ignác földmívelésügyi m. kir. miniszter ur
levele, melyben legkegyelmesebben történt kinevezését
és ezen miniszterium vezetésének átvételét tudatja.
6. Kereskedelmiügyi miniszteri intézkedés az 1890. évi
I. t. c. alkalmazása és végrehajtása tárgyában.
7. Ugyanannak miniszteri intézkedés az 1890. évi I. t. c. 25.
§-a alapján az egyenes adót nem fizetők utadói kötele-
zettségéről megalkotott szabályrendelet átdolgozása tár-
gyában.
8. Torontál vármegye közönségének átirata a szolgál-
talaikat idő előtt elhagyott cseledek, illetőleg munkások
visszakísértetéséből származó költségeknek a gazda általi
megtérítését elrendelő belügyminiszteri 6634S. számú
körrendelet visszavonása tárgyában intézett felterjesztés
pártolása iránt.
9. A torontálmezei jegyzői egyesület által felállított
szaktanfolyam igazgatóságának kérelme ezen intézmény
anyagi támogatása iránt.
10. Az országos diákszövetség kérelme Magyarország
ezer éves fenállásának emlékére Pusztaszeren emelendő
emlékoszlop költségeihez való hozzájárulás és gyűjtések
eszközlése iránt.
11. A II. országos és egyetemes tanügyi kongresszus
rendező bizottságának átirata.
12. A törökbecsei ármentesítő társulat kérelme a bor-
jasi ártmészes kibővítése és a titeli fensik kezdeténél
létező ármeder szorulat megszüntetése iránt a földmível-
ügyi m. kir. miniszter urhoz intézendő felirat tárgyában.
13. Alispáni jelentés a községi bírdemények miképi
közvetéltételéről szóló községi szabályrendeletek tárgyában.
14. Karácson Gyula alispán ur előterjesztése várme-
gyei bizottsági tagválasztások tárgyában.

15. Ugyanannak előterjesztése két közigazgatási gy-
akornoki állás beszüntetése és helyettük egy aljegyzői
állás rendszeresítése tárgyában.

16. Ugyanannak előterjesztése a járási főszolgabírók,
továbbá a vármegyei házépítész részére vas pénzszek-
rények beszerzése iránt.

17. Ugyanannak előterjesztése Alföldy László és Za-
rubszki Gyula központi díjnokoknak katonai szolgál-
tételre való beavatása folytán, a szükségessé vált kise-
gítő munkaerő alkalmazása tárgyában.

18. Ugyanannak elnökelete alatt kiküldött bizottság
jelentése a vármegye szervezési szabályrendeletének át-
dolgozása tárgyában.

19. Alispáni jelentés, melylyel bemutatja a korcsmák,
sörházak és pálinka-mérésekről alkotandó megyei sza-
bályrendeletek tervezetét.

20. Alispáni előterjesztés a megyei levéltár selejtezése,
a régi levéltári iratok rendezése, s a szükséges munka-
erő alkalmazása tárgyában.

21. Karácson Gyula alispán jelentése Jakobsits János
árvaszéki alpnéztárnok részére engedélyezett szabadság-
idő tárgyában.

22. Ugyanannak jelentése ifj. Szutrély Lipót közig-
gyakornok részére engedélyezett szabadságidő tárgyában.

23. Ugyanannak jelentése Zarubszky Gyula megyei
díjnok részére engedélyezett szabadságidő tárgyában.

24. Megyei egészségügyi bizottság jelentése, Filipova
községében felállítandó gyógyszerár tárgyában.

25. A megyei gazdasági egyesületnek átirata a mille-
naris évben rendezendő „népies lókiállítás“-ban való
részvétel tárgyában.

26. Nyugdíjkezelő választmány határozata Poppovits
Dusán nyugdíjaztatása tárgyában.

27. Ugyanannak határozata Fleischhacker István nyug-
díjaztatása tárgyában.

28. Ugyanannak határozata Bagó Aranka nevelési
járuléka tárgyában.

29. Ugyanannak határozata Kloyber Lajos ideiglenes
szolgálati idejének beszámítása tárgyában.

30. A Kerynja községi árvtári nyilvántartás és a
vármegyei árvaszékek erre vonatkozó 36.500/1895. sz.
határozati javaslata.

31. Zenta város képviselőtestületének a Jókay, Hold,
Ovoda és Fáy utcák kikövezése tárgyában hozott hatá-
rozata és ez ellen Mikosevics József és Vuits János által
közbevetett felelkezés.

32. Ada község képviselőtestületének határozata a véd-
töltések helyreállítása tárgyában és ez ellen Beslin Milos
által beadott felelkezés.

33. Mezey Károly a palánka-kula-hegyes-feketehegyi
h. é. vasut előmunkálási engedélyesének kérvénye az
ezen vasut igazgatóságába a törvényhatóság részéről
küldendő két igazgatósági és a felügyelő bizottságba
küldendő egy felügyelő bizottsági tagnak az 1894/közgy.
1894. sz. a. hozott határozat alapján megválasztása iránt.

34. O-Kanizsa község képviselőtestületének határozata
a szülésznoi állások szaporítása tárgyában.

35. Ugyanannak határozata a szülők házának ki-
bővítése tárgyában.

36. Goszpodince község képviselőtestületének határo-
zata a fogyasztási és italadó kezelési jutalék hovafor-
dítása tárgyában.

37. Bajmok község képviselőtestületének határozata
a végrehajtoi fizetés felemelése tárgyában.

38. Bulkesz község képviselőtestületének határozata
ingatlan eladása és vétele tárgyában.

39. Ó-Becse község képviselőtestületének határozata
a beltéri IV. flosztály elhelyezése tárgyában és ez ellen
Sztics János ó becsei lakos által benyújtott felelkezés.

40. Apatin község képviselőtestületének határozata a
polgári leányiskolai tandíj megállapítása tárgyában.

41. Sándor község képviselőtestületének határozata a
községi orvos látogatási díjának leszállítása és a fuvar
megvonása tárgyában.

42. Német Palánka község képviselőtestületének hatá-
rozata 3000 frt ideiglenes kölcsön felvétele tárgyában.

43. Nemes-Militics község képviselőtestületének hatá-
rozata Knezy György volt rendőrvetető kegydíjazása
tárgyában.

44. Uj-Futtak község szabályrendelete a községi al-
kalmazottak fizetésének módosítása tárgyában.

45. Bajmok község képviselőtestületének határozata
a kisbírók fizetésének felemelése tárgyában.

46. Bács Keresztur képviselőtestületének határozata
egy ideiglenes díjnok alkalmazása tárgyában.

47. Cservenka község képviselőtestületének határozata
a kisdud-nevelési egyesület segélyezése tárgyában.

48. Tovarisoa község képviselőtestületének határo-
zata a községi irnok személyi pótléka tárgyában.

49. Nádaly község szabályrendelete a fogyasztási és
italadó beszedési jutaléknak hovaforadítása tárgyában.

50. Cservenka község képviselőtestületének határozata
a rendőrök létszámának felemelése tárgyában.

51. Bács Keresztur képviselőtestületének határozata a
községi szolgák alkalmazása tárgyában.

52. Lality község képviselőtestületének határozata a
község fizetési és szervezési szabályrendeletének módo-
sítása tárgyában.

53. Ó-Kanizsa község képviselőtestületének határozata
a helyesi külbiztosi állás beszüntetése tárgyában.

54. Uj-Verbász község szabályrendelete a végrehaj-
tási illetékek hovaforadítása tárgyában.

55. Bács-Keresztur község képviselőtestületének hatá-
rozata a községi rendőrök létszámának felemelése tár-
gyában.

56. Pacsér község képviselőtestületének határozata
Horváth Lajos ital- és fogyasztási adó kezelőnek elbo-
csátása tárgyában és ezen határozat ellen nevezett ke-
zelőnek és Szendy Lajos által beadott felelkezés.

57. Kupuzina község képviselőtestületének határozata
az italadó-kezelő díjazása tárgyában.

58. Ó-Becse község képviselőtestületének határozata
a járdák aszfalttirozása tárgyában, valamint a községnek
e tárgyban alkotott szabályrendelete.

59. Ó-Kanizsa község képviselőtestületének a sze-
gényalaprak a folyó kiadások fedezésére való átuta-
lása, az ezredéves tünepély megünnepelése emlékére
egy alapítvány létesítése, a községi nagyvendéglőnek
polgári iskola céljára való átalakítása, a községi jegyző
ártezi kutjának megvétele és a népkerti vígadó kifésztése
tárgyában hozott határozatait, és azok ellen Schöbel
Gyula és társai által beadott felelkezés.

60. O-Kanizsa község képviselőtestületének határozata
Mihály Sándor ártezi kutjának megvétele tárgyában és
ez ellen Kosztyik János és társai által beadott felelkezés.

61. Moholy község képviselőtestületének határozata a
községi kertésszel megkötendő szerződés feltételeinek
megállapítása tárgyában.

62. Bács-Földvár község képviselőtestületének hatá-
rozata Nagy János kisbíró fizetésének felemelése tár-
gyában.

63. Ó-Becse község képviselőtestületének határozata
a postaföldek visszaszerzését szorgalmazó bizottság uti-
költései tárgyában és ez ellen Dörner Márton és társai
által beadott felelkezés.

64. Katymár község képviselőtestületének határozata
a községi közpöntári számadások rendbehozatala tár-
gyában.

65. Kreiniker Andor volt nádalyi irnok kérelme vissza-
tartott fizetésének kiutalványozása tárgyában.

66. Bezdán község képviselőtestületének határozata
a községi rendőrség beszüntetése tárgyában.

67. Filipova község szabályrendelete az előfogatosok
felfogadása tárgyában.

68. Bajmok község képviselőtestületének határozata
az iskola és óvoda elhelyezése tárgyában és ez ellen
Beslits Tadia és társai által beadott felelkezés.

69. Szablya község képviselőtestületének határozata
a gör. kel. szerb hitközségnek temetőhely adományozása
tárgyában.

70. Kerynja község képviselőtestületének határozata
Szauer Antal és társa által kiírt 250 frt 50 krnyi
összegnek a községi pénztárból való kiutalványozása
tárgyában.

71. Bács-Petrovosszellő község képviselőtestületének
határozata dr. Grünbaum Pál ügyvédnek adandó előleg
tárgyában.

72. Tovarisoa község képviselőtestületének határozata
a tagosítás alkalmával a községnek jutott többletjöldek
visszaadása tárgyában és ezen határozat ellen Vidako-
vits Miklós által beadott felelkezés.

73. Bács-Földvár község képviselőtestületének határo-
zata Nacs István és társai jutalmazása tárgyában.

74. Bajmok község képviselőtestületének határozata
az izraelita hitközség segélyezése tárgyában.

75. Bajmok község képviselőtestületének határozata a
kéményseprő fizetésének megállapítása tárgyában.

76. Bajmok község képviselőtestületének határozata a
kir. adószedő fizetésének felemelése tárgyában.

77. Szonta község képviselőtestületének határozata a
községi jegyző és segédjegyző failletménye tárgyában.

78. Moholy község képviselőtestületének határozata a
rendőrség ruhaátalányának felemelése tárgyában.

79. Moholy község szabályrendelete a fogyasztási és
italadó beszedési jutaléknak hovaforadítása tárgyában.

80. Obrovac község képviselőtestületének határozata
a községi irnok fizetésének felemelése tárgyában.

81. Bács-Petrovosszellő község képviselőtestületének
határozata a róm. kath. templom toronyórájának kijavi-
tása tárgyában.

82. Bács-Földvár község képviselőtestületének határo-
zata öz. Jodál Pálné segélyezése tárgyában.

83. Bács-Földvár község képviselőtestületének határo-
zata öz. Fábian Antalné segélyezése tárgyában.

84. Apatin község képviselőtestületének határozata a
községi bürtönhelyiség kibővítése tárgyában.

85. Zenta város képviselőtestületének határozata a
városi állatorvosok fizetésének felemelése tárgyában.

86. Wekerlefalva község képviselőtestületének hatá-
rozata Reiter István községi tanítóval kötött egyezség
tárgyában.

87. Petrovosszellő község képviselőtestületének hatá-
rozata a nagyvendéglői haszonbér folyó évi első éne-
gyedre esedékes haszonbérből 100 frtnak elengedése
tárgyában.

88. Mokry Dezső állatorvos oklevelének meghirdetése.

89. Ó-Palánka község képviselőtestületének határozata
Reszeli Ádám kórállatorvos látogatási díjainak megalla-
pítása tárgyában.

90. Filipova községnek pótszabályrendelete a községi
kezelő- és segédszemélyzet létszama és fizetésének meg-
állapítása tárgyában.

91. Gruits Szvetozár volt paragai jegyző kérvénye
visszatartott fizetésének rendezése tárgyában.

92. Gyulafalva község képviselőtestületének határo-
zata a szegényalapot illető 497 frt 32 krnak kölcsön-
vétele tárgyában.

93. Biró Mezei Katalin szülésznoi oklevelének meg-
hirdetése.

94. Német-Palánka, Rác-Militics, Torzsa, Uj-Futtak,
Uj-Verbász, Uj-Szivac és Veprovac községek 1894. évi
gyámpöntári számadásai.

95. Baracska, Gara, Béreg, Ns.-Militics, Bikity, Csata-
alja, Dautova, Rigyica, Jankovác, Katymár, Mélykut,
Madaras, Csonopla, Gákova, Krusevlya, Kolluth, O-Szivac,
Sztanisics, Apatin, Bresztovác, Kupuzina, Monostorszegh,
O-Sztapár, Uj-Szivac, Bács, Borsód, Déronya, Filipova,
Karavukova, Lality, Bukin, Cséb, Gajdobra, Német-
Palánka, Novosszellő, Obrovac, Ó-Palánka, Plávna, Pa-
raga, Szilbás, Tovarisoa, Uj-Palánka, Begecs, Járek,
Kulpin, Kis-Kér, Ó-Futtak, Ó-Soóvé, Petrovác, Uj-Futtak,
Cservenka, Keresztur, Ó-Verbász, Torzsa, Kula, Uj-
Verbász, Veprovac, Kis-Hegyes, Ó-Morovica, Pacsér,
Topolya, Martonos, Turia, Szenttamás, Felső-Kovil, Goszpo-
dince, Káty, Lok, Mosorin, Kovil-Szt.-Iván, Vilova,
Tiszakálmánfalva, Nádaly és Uj-Soóvé községek 1896.
évi költségvetései. Kupuzina 1896. évi remnicenialis
föld költségvetése. Apatin és Szonta 1893. évi, Plávna
1894. évi, Uj-Palánka, Cservenka, Novosszellő, Szonta,
Borsód, Goszpodince, Apatin, Bácsföldvár és Sándor
községek 1895. évi pótköltségvetései. Béreg és Kis-Kér
1892. évi, Doroszló, Jankovác, Kula, Mélykut, Ns.-Militics,
Ó-Futtak és Sándor 1893. évi, Csávoly, Novosszellő,
Temerin, Rém, Titel, Felső-Szent-Iván és Sándor kö-
zségek 1894. évi közpöntári számadásai. Ns.-Militics
1892. évi fogyasztási adó számadása. Német-Palánka
1894. évi kórházi számadása. Csurogh 1894. évi képzés
és nevelési alap számadása. Lok 1894. évi képzés és
nevelési alap számadása. Ns.-Militics 1894. évi ösztöndíj-
alap számadása. Martonos 1893. évi szegényalap, árvé-
delmi alap, Hoós Margit alapítványi és túzóltóalap szá-
madásai. Kula 1894. évi kórházalap számadása. Sztanisics
1892—93. évi katonai beszállásolás számadása.

Mozgalom a párbaj ellen.

Az emberiség sok mindenféle gyarlósága közt alig van még egy, mely — legalább azokban az országokban, a melyekben divatos, — oly népszerű lenne, mint a párbaj. Mai napság nálunk még a bordárok is párbajoznak és nincs az az egyébként derék becsületes boltolegény, aki, ha valami „személyes ügye“ akad, ne gondolna arra, hogy azt lovagias módon bonyolítsa le.

Magától értetik, hogy ily körülmények közt a párbaj jogosultságát sokan erősítik; hisz' amit mindenki tesz, azt szentesítettnek tekinti a világ még akkor is, ha rossz. Itt van például a dohányzás. Világos és megdönthetetlen tény, hogy a dohány nedve, a nikotin, egyike a legerősebb mérgeknek, de minthogy a mérget is meg lehet szokni, hát a legtöbb ember könnyen veszi az efféle kísérletekkel járó, vagy járható bajokat. Hogy a dohánynál maradjunk: e sorok írójának szent meggyőződése, hogy az emberiség általános és folyvást fokozódó idegessége erre az „élvezetre“ vezethető vissza egy tekintélyes részben. Persze hosszú idő kellett hozzá, a míg az apáról fiúra szálló ideggyöngöség oly fokúvá növekedett, mint a milyennek immár ez idő szerint tapasztaljuk. Az egyszerű falusi népnél, a melynek nincs, vagy alig van más idegrentó élvezete, mint a dohányzás, nincs is a bajnak olyan látszata. (Nem szólnak itt a pálinkáról, a mely inkább butit, semmint idegessé tesz.) A nép nem kávézik, nem teázik, nem ismer más fűszert, mint a paprikát, sokkal kisebb hát rá nézve a veszély, de a városok fiait az ideggyöngítő szerek mindegyike próbára teszi, rontja, enerválja.

Az ideges és ennél fogva könnyebben izgatható társadalomban azután a dolog természeténél fogva nagyobb az érzékenység, s kevesebb az egymás gyöngéi iránt való humánus elnézés képessége, a mi egyik nevezetes oka a tömérdek párbajnak.

Sok párbaj az igaz, de milyenek a mostani párbajok!

Valóságos tükörképét látjuk bennük az ideges társadalomnak, a mely könnyen megharagszik ugyan és mindjárt elégtétel után sáptkozik, de tulajdonképen még sem hősiess, sőt még csak nem is igazán bátor, mert elyengült fizikumával és rebbenős, szivdobogós lelkesedésével untag elégnék tartja az igazi lovagiaság helyett a külsőségekben virtuskodó „lovagiaskodást“.

Beszélnék nyiltabban.
Hogyan párbajozik ma a legtöbb ember? Egy lyukat ló a levegőbe, (még jó ha pisztolynak magva is volt) vagy egy olyan kard-karcolással elégszik meg, a minőt még egy rózsza tüköje is könnyen ejthet.

Hát nem komikus az ilyen párbaj? . . . Hát nem érzi minden igazi férfiember, hogy a mikor egy ily párbajban részes: tulajdonképen nevétségessé tette magát?

Ha pedig a ritkábban előforduló szigorú, komoly párbajokat emlegeti valaki, arra is megvan a feleletünk. Igaz, van ilyen is, de valjón hány esetben történt a vívófelek egyikének vagy másikának, vagy tán mindkettőjüknek olyan sérelmök, a melyért a komoly, s néha egy emberéletet megsemmisítő párbaj megvívását, ha nem is jogosultnak, de legalább érthetőnek lehetne tartanunk? Hisz' csak nagy okok járhatnak igazságos érzület szerint nagy következményekkel; már pedig egy emberélet elpusztulása a legsúlyosabb következmény, a miért erős számadással tartozik saját lelkiismeretének is, de a különben eléggé közönyös társadalomnak is az, a ki a halál okozója volt.

Mind Ezeket a gondolatokat a Magyar Hírlap egy érdekes híre keltette bennünk, amely arról szól, hogy Szarvason a kaszinó olyképen bővítette ki alapszabályait, hogy a kaszinó tagjainak egymással párbajozniok nem szabad, de aztán előforduló vitás esetekben a kaszinó tagjaiból összeállítandó becsületbírósg gondoskodik arról, hogy a sértett fél megkapja az őt megillető elégtételt.

Nem is mondhatjuk, hogy mennyire derék, tisztességes, humánus határozatnak tartjuk ezt s ha a szarvasiak helyt tudnak neki állani, bizonyára komoly eredményre számíthatnak.

Megvalljuk, nem merjük most még hinni, hogy ez az erkölcsi bátorságra valló kísérlet tökéletesen sikerül, hisz' az ilyesmit a próbák döntik el s ha majd arról értestülünk, hogy elmúlt egy, két, három esztendő s a kaszinó ebből az elhatározásából folyó jogait csakugyan gyakorolta, itéletet mondott tudniillik minden vitás személyi ügyben s volt rá ereje, hogy a párbajtilalom áthágóit a kebeléből kizárja, akkor fogunk igazán tapsolni s gratulálni.

Ámbár van egy eset, amely által a kaszinó még tán nagyobb mértékben léssen érdemessé a gratulációra, mint ha drákói szigort tanusítana új paragrafusának a megtartásában. Ez az eset nem más, mint ha bebizonyul, hogy annak az éles paragrafusnak az alkalmazására egyáltalán véve nincsen szüksége a kaszinónak, mert tagjai igazi emberszerető békességben férnek meg egymással.

Addig is, amíg ez elválik, nem győzzük eléggé figyelmükbe ajánlani a befolyásos embereknek, hogy tegyenek meg mindent, ami tőlük telik arra, hogy a jó példának minél több kaszinó és egyéb testület legyen követője.

Kelölés szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Föld-, ház- és szőlőeladás.

Folyó évi december hó 16-án árverés alá kerül **Diakováron** a diakovári járás-bírósnál egy ház és mintegy 60 hold szántó-föld, az utóbbi parcelláknént. Árverés alá kerül továbbá ugyanakkor egy szőlő és egy ház **Trnaván**, Diakovár mellett.

2-2

Pályázat.

A mélykúti róm. kath. elemi népiskolánál lemondás folytán megüresedett tanítói állásra pályázat hirdettetik. Évi fizetés: 400 frt készpénz, 80 frt lakpénz, 3 öl lágy tűzifa és szabad fűtőszalma. Ha ez állásra a helyben már működők egyike lenne előléptetve, akkor az így megüresedett állásra hirdettetik a pályázat évi 400 frt készpénz fizetéssel. Kötelessége a megválasztottaknak az iskolaszék által kijelölt osztályt vezetni s az ismétlődő iskolát is külön díj nélkül tanítani. Az állás azonnal elfoglalandó. A kérvényben világosan kiteendő, hogy folyamodó az állást az itt megjelölt javadalmazás bármelyikével, vagy csakis az előzőről jelzett javadalmazással hajlandó elfogadni. A szabályszerűen felszerelt kérvények **folyó évi november hó 24-ig** a mélykúti róm. kath. iskolaszékre címezve főtisztelendő Tormágy Gábor ker. esperes urhoz Katymárra küldendők.

2-1

Iskolaszék.

13564. sz.

P. 1895.

Hirdetmény.

Alulirt kir. törvényszék közhírré teszi, hogy özv. Morvay szül. Szép Blanka szabadkai és Vissy szül. Szép Irén ó-becsei lakosok kérelme folytán a Hódásghon működött dr. Szép Dezső kir. közjegyző 2000 frt közjegyzői biztosítékának kiadása iránt az eljárás az 1874. évi XXXV. t. c. 43. §-a és az 1886. évi VII. t. c. 19. §-a értelmében folyamatba tetették.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik az utóbb hivatkozott törvény 40. §-ánál fogva eme biztosítékra nézve igényt tartanak, hogy követeléseiket e kir. törvényszéknek három hónap alatt jelentsék be, minthogy különben annak tekintetbe vétele nélkül fog a biztosíték kiadása iránt intézkedés tétetni.

Zomborban, a kir. törvényszéknek, 1895. évi október hó 30-án.

Korláth,
jegyző.

Széchényi József,
elnök.

Alkalmazást nyer.

Kerestetik egy, a községjegyzői teendők minden ágában jártassággal bíró egyén, havi 25 frt fizetéssel, ki egyszerűen a megüresült községi irnoki állás betöltése alkalmával — addig is érdemeket szerezvén — a többi pályázó felett előnyben fog részesülni.

Megjegyzem ezuttal, hogy a 300 frttal javadalmazott községi irnoki állás évi 400 frt készpénzre való felemelése iránt az eredményes lépések immár megtétek. Az állás azonnal elfoglalandó.

Báthmonostoron, 1895. évi november 12-én.

Trenka István,

2-1

jegyző.

7365. szám. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Feketehegy községben lemondás folytán üresedésbe jött községi segédjegyzői állás betöltése céljából pályázat hirdettetik.

Ezen állás javadalmazása a község pénztárából havi előleges részletekben évi 400 frt.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága által 6/1887. sz. alatt alkotott szervezési szabályrendelet 9. §-a alapján képesítési okmány, eddigi működést igazoló bizonylattal felszerelt kérvényüket hozzám **folyó évi november hó 25-éig** annyival inkább benyújtsák, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Választási batáridó utólag fog kifizetni.
B-Topolyán, 1895. évi október hó 25-én.

T u k a t s,

3-3

szolgabíró.

2688. sz.

tkvi 1895.

Árverési hirdetmény.

A hódásghai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a hódásghai takaré- és segélyszövetkezet végrehajthatóan Tomasis István és neje végrehajtást szenvedők elleni 700 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a hódásghai kir. járásbírósg) területén lévő, Bács községében fekvő, a bácsi 903. sz. betétben A. 127. r. sz. 64. ö. i. sz. alatt foglalt s Tomasis István és neje Scherer Julianna nevében álló ingatlanra, még pedig a C. 1. alatt özv. Tilly Ádámné Hanczmann Apollónia javára bekebelezett lakhatási jog sérelme nélkül 1800 forint kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1895. évi november hó 27-ik napján délutáni 3 órakor Bács községhez tartozó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Hódásghon, 1895. évi szeptember hó 7-én.

A hódásghai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

Bérbeadó szántó föld.

Alulirott ezennel közhírré teszem, hogy a tulajdonomat képező, ó-morovica határban — közvetlen Ó-Morovica község mellett — levő és ez időszert Mangh István és társai által haszonbérbe birt **szántóföldemet** a rajta levő épületekkel együtt 1896-ik évi november hó 1-től (3) három, esetleg több évre **haszonbérbe adom.**

Tudakozódní lehet alulirotnál.

Ifj. bajsai Vojnits Sándor,
Szabadkán.

3-1

7561. szám.

1895.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Topolya községben megüresedett földadó-nyilvántartói állás betöltése céljából ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állás javadalmazása 600 frt előleges havi részletekben a községi pénztárból.

Felhivatnak a pályázni szándékozók, hogy pályázati kérvényüket Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának 6/1887. kgy. sz. szabályrendelet 9. §-a értelmében folyamatba tetették.

Felhivatnak hozzá **folyó évi december hó 10-ik napjáig** annyival inkább nyújtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A választási batáridó utólag fog kifizetni.
B-Topolyán, 1895. évi november hó 6-án.

T u k a t s,

3-1

szolgabíró.

1148. szám.

kig. 1895.

Árlejtési hirdetmény.

Plávna község alulirt elüljárósága által közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező tanítói lak és iskola újbóli felépítésének munkálata **1895. évi november hó 19-én délelőtt 10 órakor** Plávna községhez tartandó nyilvános árlejtés útján 4470 frt 72 kr kikiáltási árban ki fog adatni.

Feltételek a községi jegyzői hivatalban betekinthezők.
Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a, azaz 447 frt 07 kr.
Plávna, 1895. évi november hó 9-én.

Farkas Sándor, **Petrovics Damjan,**
jegyző. **biró.**

Háziasszonyok figyelmébe.

Alulirottak saját **ecetgyártmányukat,** valamint **ecetben savanyított**

ugorka és paprikáikat

a mőlyen tisztelt háziasszonyok figyelmébe ajánlják, a következő áron:

1 láda paprika 8 üveggel mindegyik 3 literes — 4 frt.
1 " " 8 " " " 5 " — 6 frt.
1 " " 8 " " " 7 " — 8 frt.
1 " ugorka 8 " " " 3 " — 8 frt.

Üvegek **egyenként,** valamint savanyított ugorkák és paprikák **darabonként** is elárulíttatnak.

ENGEL és GOLDSTEIN
ZOMBORBAN.

3-2

1430. szám.

kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Felső-Szent-Iván községében a képviselőtestület által f. évi július hó 9-én 9. szám alatt alkotott s Bács-Bodrogh vármegye tekintetes törvényhatósági bizottsága által 1215/kgy. 1895. szám alatt jóváhagyott szabályrendelettel egy ujonan rendszeresített faiskola-kezelői állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Évi fizetés: 150 frt készpénz, 2 szobából s mellék-helyiségekből álló szabad lakás a kertben, a faiskola bevételeinek 20%-a, két kocsi szalma, 200 öl földterület haszonélvezete s minden egyes darab kiültetendő eperfa után 1 kr jutalék.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtnák, hogy kérvényüket alulirt elüljárósághoz **folyó évi december hó 20-ig** nyújtsák be.

A kertészkedés s főkép a gyümölcsfaternyésztésben jártas egyének előnyben részesülnek.

Kelt Felső-Szent-Ivánon, 1895. évi november 10-én.

4-2

Elüljáróság.

9475. sz. 1895.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY.

Déronya községben évi 400 frt fizetéssel javadalmazott irnoki állásra pályázat nyitattik.

Folyamodók felhivatnak, hogy kellőleg felszerelt kérvényüket hozzám **november hó 24-ig** nyújtsák be.
Hódásghon, 1895. évi november hó 1-én.

Hipp Dezső,

3-3

szolgabíró.